DOMSTOLENS DOM (Anden Afdeling)

17. januar 2002 *

I sag C-423/00,

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved G. zur Hausen, som befuldmægtiget, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøger,

mod

Kongeriget Belgien ved C. Pochet, som befuldmægtiget,

sagsøgt,

angående en påstand om, at det fastslås, at Kongeriget Belgien har tilsidesat sine forpligtigelser i henhold til Rådets direktiv 96/82/EF af 9. december 1996 om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer (EFT 1997 L 10, s. 13), idet det ikke har vedtaget de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme direktivet, og under alle omstændigheder, idet det ikke har givet Kommissionen meddelelse herom,

* Processprog: fransk.

har

DOMSTOLEN (Anden Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, N. Colneric, og dommerne R. Schintgen (refererende dommer) og V. Skouris,

generaladvokat: D. Ruiz-Jarabo Colomer
justitssekretær: R. Grass,

på grundlag af den refererende dommers rapport,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 11. oktober 2001,

afsagt følgende

Dom

1 Ved stævning indleveret til Domstolens Justitskontor den 16. november 2000 har Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber i henhold til artikel 226 EF anlagt sag med påstand om, at det fastslås, at Kongeriget Belgien har tilsidesat sine forpligtigelser i henhold til Rådets direktiv 96/82/EF af 9. december 1996 om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer (EFT 1997 L 10, s. 13), idet det ikke har vedtaget de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme direktivet, og under alle omstændigheder, idet det ikke har givet Kommissionen meddelelse herom.

2 I henhold til artikel 24, stk. 1, første afsnit, i direktiv 96/82 skulle medlemsstaterne sætte de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme direktivet senest 24 måneder efter dets ikrafttræden og straks underrette Kommissionen herom.

3 Direktiv 96/82 trådte i henhold til sin artikel 25 i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*. Da offentliggørelsen fandt sted den 14. januar 1997, trådte direktivet i kraft den 3. februar 1997, og fristen, der var fastsat i artikel 24, stk. 1, første afsnit, udløb den 3. februar 1999.

4 Da Kommissionen ved udløbet af sidstnævnte frist ikke var blevet underrettet om bestemmelser, som Kongeriget Belgien havde truffet for at efterkomme direktiv 96/82, og da Kommissionen heller ikke var i besiddelse af andre oplysninger, der gav den grundlag for at fastslå, at medlemsstaten havde vedtaget de nødvendige bestemmelser, konstaterede den, at Kongeriget Belgien havde tilsidesat sine forpligtigelser i henhold til direktivet, og opfordrede ved åbningsskrivelse af 20. august 1999 den belgiske regering til at fremsætte sine bemærkninger inden for en frist på to måneder.

5 Da Kommissionen ikke fandt, at den belgiske regerings besvarelse af åbningsskrivelsen var tilfredsstillende, tilsendte den den 21. januar 2000 Kongeriget Belgien en begrundet udtalelse, hvori den opfordrede det til at træffe de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme sine forpligtelser i henhold til direktiv 96/82 inden for en frist på to måneder fra meddelelsen af udtalelsen.

6 De belgiske myndigheder besvarede den begrundede udtalelse, idet de ved skrivelse af 5. april 2000 tilsendte Kommissionen en stillingtagen fra den vallonske regering og anførte, at svar fra forbundsmyndighederne samt fra regionerne Flandern og hovedstadsregionen Bruxelles snarest ville følge.

7 Den vallonske regering underrettede i sin stillingtagen Kommissionen om det vallonske parlaments tiltrædelse af samarbejdsaftalen mellem forbundsstaten, regionerne Flandern og Vallonien samt hovedstadsregionen Bruxelles om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer (herefter »samarbejdsaftalen«), der havde til formål at gennemføre direktivet i belgisk ret, og hvis offentliggørelse i *Moniteur belge* snarest ville finde sted og blive meddelt Kommissionen.

8 De belgiske myndigheder tilsendte ved skrivelse af 6. juli 2000 Kommissionen en stillingtagen fra den flamske miljø- og landbrugsminister, hvori ministeren henviste til samarbejdsaftalen og forklarede, hvorfor aftalen blev anset for at sikre gennemførelsen af direktiv 96/82. I denne stillingtagen blev det bl.a. præciseret, at aftalen først ville træde i kraft, når de fire aftaleparter havde tiltrådt den, og at tiltrædelsesprocedurerne var eller var ved at være afsluttet i de tre regioner samt på forbundsplan.

9 De belgiske myndigheder meddelte ved skrivelse af 26. september 2000 Kommissionen det flamske parlaments dekret af 17. juli 2000 om tiltrædelse af samarbejdsaftalen, som offentliggjort i *Moniteur belge* af 11. august 2000.

10 Da Kommissionen fandt, at den belgiske regering ikke havde meddelt den alle de tiltrædelsesforanstaltninger for samarbejdsaftalen, der var nødvendige for at sikre gennemførelsen af direktiv 96/82 i belgisk ret, anlagde Kommissionen denne sag.

11 Kongeriget Belgien bestrider ikke, at alle de foranstaltninger, der var nødvendige for at gennemføre direktiv 96/82 i national ret, ikke var truffet inden udløbet af den fastsatte frist. Det har i sit svarskrift begrænset sig til at anføre, at i henhold

til specialloven af 8. august 1980 om institutionelle reformationer, nødvendiggjorde denne gennemførelse indgåelsen af samarbejdsaftalen, der under alle omstændigheder først træder i kraft, når den er blevet tiltrådt af alle parter.

12 Kongeriget Belgien har desuden præciseret, at samarbejdsaftalen, der var tiltrådt af regionen Vallonien den 16. december 1999, af regionen Flandern den 17. juli 2000 og af hovedstadsregionen Bruxelles den 20. juli 2000, var omhandlet i et lovforslag om tiltrædelse, der blev vedtaget af senatet den 15. marts 2001 og oversendt til deputeretkammeret allerede den følgende dag.

13 Kongeriget Belgien har ved skrivelse af 19. juni 2001 underrettet Domstolen om offentliggørelsen af lov af 22. maj 2001 om tiltrædelse af samarbejdsaftalen af 21. juni 1999 mellem forbundsstaten, regionerne Flandern, Vallonien og hovedstadsregionen Bruxelles om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer (*Moniteur belge* af 16.6.2001, s. 20783).

14 Det skal bemærkes, at det fremgår af Domstolen faste praksis, at spørgsmålet om, hvorvidt der foreligger et traktatbrud, skal vurderes på baggrund af medlemsstatens forhold ved udløbet af fristen i den begrundede udtalelse, og at ændringer af forholdene i tiden derefter ikke kan tages i betragtning af Domstolen (jf. bl.a. dom af 12.12.2000, sag C-435/99, Kommissionen mod Portugal, Sml. I, s. 11179, præmis 16, og af 11.10.2001, sag C-111/00, Kommissionen mod Østrig, Sml. I, s. 7555, præmis 13).

15 Det er imidlertid ubestridt, at Kongeriget Belgien ikke inden for tomånedersfristen, der var fastsat i den begrundede udtalelse, havde truffet de nødvendige foranstaltninger for at gennemføre direktiv 96/82 i national ret.

16 Som Domstolen gentagne gange har fastslået, kan en medlemsstat i øvrigt ikke påberåbe sig bestemmelser, fremgangsmåder eller forhold i sin nationale retsorden, herunder sådanne, der følger af statens føderale struktur, til støtte for, at forpligtelser og frister, der følger af et direktiv, ikke overholdes (jf. bl.a. dom af 6.7.2000, sag C-236/99, Kommissionen mod Belgien, Sml. I, s. 5657, præmis 23, og dommen i sagen Kommissionen mod Østrig, præmis 12).

17 Under disse omstændigheder bør der gives Kommissionen medhold i dens påstand.

18 Det må derfor fastslås, at Kongeriget Belgien har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til direktiv 96/82, idet det ikke inden for den fastsatte frist har vedtaget alle de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme direktivet.

Sagens omkostninger

19 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da Kommissionen har nedlagt påstand om, at Kongeriget Belgien tilpligtes at betale sagens omkostninger, og Kongeriget Belgien har tabt sagen, bør det pålægges det at betale sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (Anden Afdeling)

1) **Kongeriget Belgien har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til Rådets direktiv 96/82/EF af 9. december 1996 om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer, idet det ikke inden for den fastsatte frist har vedtaget alle de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme direktivet.**

2) **Kongeriget Belgien betaler sagens omkostninger.**

Colneric Schintgen Skouris

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 17. januar 2002.

R. Grass

Justitssekretær

N. Colneric

Formand for Anden Afdeling